



## POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

**Typ posudku:** posudek oponenta práce

**Autorka práce:** Kristýna Greplová

**Název práce:** Práce se sociálně ohroženou rodinou v České republice

**Autor posudku:** Mgr. Vladimíra Tomášková

Cílem bakalářské práce Kristýny Greplové je popsat současný systém práce se sociálně ohroženými rodinami v ČR. Vychází přitom z části i z vlastní zkušenosti, protože sama pracuje v neziskové organizaci poskytující podporu a pomoc dětem z ohrožených rodin. Tato skutečnost se na celé práci pozitivně odráží a umožnila studentce předložit po obsahové stránce kvalitní text.

Metodologie je ve vztahu k tématu zvolena celkem vhodně. Studentka využívá analýzu dokumentů, pracuje s řadou různých zdrojů, a prokázala tak skutečnou znalost problematiky. Využívá také rozhovorů s různými aktéry, dva z nich sama provedla. Na druhou stranu však s těmito zdroji informací občas nepracuje dostatečně. V příloze bakalářské práce je např. pouhá ukázka jednoho z rozhovorů, nabízí se tedy otázka, proč nejsou rozhovory přiložené oba a kompletní. Také zcela chybí seznam otázek, které studentka respondentům pokládala, čtenář tedy nemá jasnou představu o rozhovorech jako celku a o jejich záměru, protože má k dispozici pouze výňatky citované v jednotlivých kapitolách.

Lepší propracovanost by si zasloužil také teoretický a hodnotový rámec práce, kde teorie nejsou od hodnotových rámců nijak odlišené a postrádám zde teorie o (de)institucionalizaci péče, které úzce souvisejí s jednou z klíčových otázek práce (nadmíra ústavní péče o děti). Menší výhradu mám také k uvedení do výzkumného problému (kapitola 1), kde autorka stručně popisuje (ne)fungování systému péče o ohrožené rodiny v ČR. Ač je zde tento popis na místě, samotné sdělení, co je oním výzkumným problémem, chybí. Možná jde jen o nevhodně zvolený název kapitoly: vzhledem k tomu, že cílem práce bylo představit systém, nemuselo být studentčíným cílem jednoznačně definovat určitý problém, který bude sledovat. Každopádně svým obsahem kapitola vyvolává otázky, na které čtenář nedostane odpověď: je oním problémem nadměrný počet dětí v ústavní výchově? Nefungující spolupráce neziskových organizací a orgánů sociálně právní ochrany dětí? Nedostatečná prevence a práce s rodinami? Kritika ČR ze strany EU? Všechny tyto problémy jsou totiž v kapitole zmíněny.

Struktura práce v zásadě odpovídá obvyklým požadavkům, ne vždy však na sebe jednotlivé kapitoly dobře navazují. Nejvíce je tento problém zřetelný v kapitolách 5 a 6. Kapitulu 5 autorka nazvala jako Institucionální systém sociálně-právní ochrany dětí ČR, přičemž v rámci této kapitoly představuje zákonné vymezení sociálně-právní ochrany (5.1), hlavní aktéry (5.2), historický vývoj péče o ohroženou rodinu (5.3), nedostatky současného systému (5.4) a cíle a plány transformace péče (5.5). Historický vývoj péče je vlastně vsunut do analýzy fungování současného systému, což působí trochu rušivě. V kapitole 6 (Současný průběh práce se sociálně ohroženou rodinou v ČR) pak autorka rozebírá v menší obměně tytéž otázky, popřípadě opakuje některé poznatky. Subkapitoly Sociálně ohrožená rodina v práci státního sektoru (6.1) a Práce se sociálně ohroženou rodinou ve spolupráci státního a nestátního sektoru (6.2) jsou obsahově velmi blízké subkapitolám 5.4 a 5.5. Výsledkem je, že studentka chvíli řeší jedno téma, opustí jej a následně se k němu nečekaně znovu vrátí. Celkově bych považovala za vhodnější tyto kapitoly lépe strukturovat a témata lépe



pospojovat, aby na sebe kapitoly obsahově lépe navazovaly a každá představovala skutečně oddělený tematický celek.

Předložená práce je bez chyb a překlepů i bez závažných jazykových chyb. Je však znát, že stylistika není autorčinou silnou stránkou, občas se objevují nelogické či z hlediska češtiny nesprávné vazby, jako např. „Jako častým řešením nefungujících rodin se stalo nařízení ústavní výchovy dětí.“ (str. 16); „Expertní šetření bylo prováděno jako polostandardizované rozhovory.“ (str. 21); „Pomalost práce soudu je v souvislosti dětského času ještě výraznější.“ (str. 47). Problematické je také užívání zájmena „svůj,“ např. na str. 20 „Práce v organizaci (...) mi dává možnost pozorovat jev ve svých přirozených podmínkách.“ Nebo hned na str. 21...“proto jsem na místě trochu pozměnila mé připravené otázky.“

Nedostatky vykazuje také práce s tabulkami a diagramy, u kterých chybí údaj o tom, z jakého zdroje pocházejí či kdo je jejich autorem. Např. v případě tabulky č. 3 na str. 45 vůbec není jasné, jestli je převzata z výše zmiňovaného zdroje nebo jestli ji vytvořila sama studentka. Také zde chybějí kritéria, kterým odpovídají jednotlivé uvedené charakteristiky srovnávaných položek, lze je tedy pouze usuzovat. Ve všech případech platí, že přítomnost konkrétní tabulky či diagramu není v textu nijak objasněna a u tabulky č. 1 na str. 22 je otázkou, zda by neměla být zařazena spíše do přílohy práce.

Přes uvedené nedostatky má práce dobrou úroveň. Autorce se podařilo dosáhnout stanoveného cíle – představuje fungování systému sociálně-právní ochrany dětí v ČR, včetně jeho zásadních nedostatků. Prokázala schopnost analytického úsudku, nebojí se stavět téma do širších souvislostí (např. ve vztahu k financování neziskového sektoru v ČR.), což je významným pozitivem celé práce. Svou prací dokázala, že dovede vybrat vhodné zdroje, najít v nich potřebné informace a pracovat s nimi tak, jak by měl umět student na konci bakalářského studia.

**Práci doporučuji přijmout k obhajobě a navrhuji hodnotit jako „velmi dobrou.“**

Otázky a náměty k obhajobě:

1. Pokud jste měla stanovený nějaký výzkumný problém, co jím bylo?
2. Stručně představte koncept rozhovorů provedených s aktéry. Na co byly rozhovory zaměřeny?

V Praze 10. 6. 2012

Mgr. Vladimíra Tomášková